

Het Waterschapshuis

Programmaplan Architectuur & Standaarden 2011

Het Waterschapshuis

- Juni 2010 -

Architectuur & Standaarden (A&S)

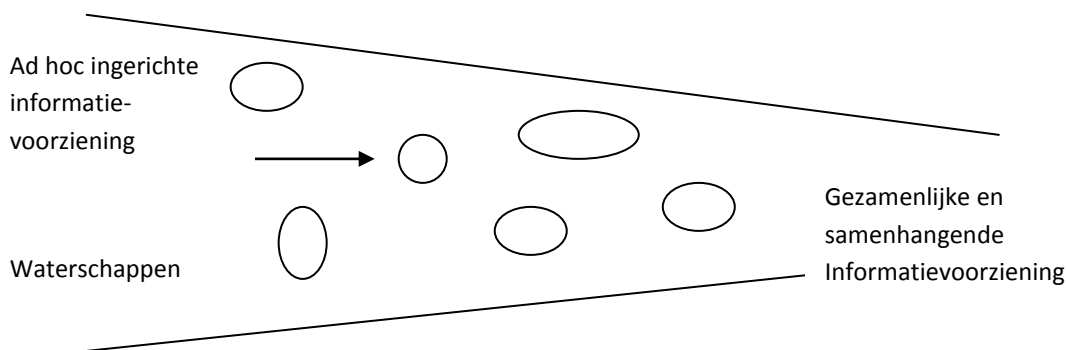
A&S basis

<tekst>

Doelen

Architectuur en Standaarden zijn hulpmiddelen voor de waterschappen om twee doelen te bereiken:

- De waterschappen willen naar elkaar toegroeien, waarbij de wijze van taakuitoefening van waterschappen, en de daarop gebaseerde ICT, steeds dichterbij elkaar komt;
- De waterschappen willen toegroeien naar een integrale inrichting van de informatievoorziening uitgaande van samenhangen tussen taken en applicaties en een zo efficiënt mogelijk gebruik van de benodigde technologie.

Een gezamenlijke en samenhangende informatievoorziening ontstaat niet vanzelf, een vorm van centrale besturing is daarbij noodzakelijk. Een dergelijk centrale besturing is slechts mogelijk als initiatieven kunnen worden beredeneerd en gerechtvaardigd vanuit gezamenlijke business doelstellingen zoals bijvoorbeeld de noodzaak om als één moderne wateroverheid te opereren.

Prestaties

Door te werken onder architectuur en het toepassen van standaarden wordt de informatievoorziening minder complex, minder kostbaar, meer robuust en flexibeler aanpasbaar aan de bedrijfsbehoeften. Het werken onder architectuur en het toepassen van standaarden draagt bij aan een betere governance (top-down aansturing) van de informatievoorziening omdat de informatievoorziening in samenhang wordt beoordeeld en vanuit de bedrijfsbehoeften wordt aangestuurd.

De afdeling A&S bevordert in samenwerking met de waterschappen het werken onder architectuur en de toepassing van standaarden door middel van de volgende activiteiten:

- Interne afstemming / bedrijfsvoering:
  - afdelings-, team-, MT-overleg;
  - opstellen begroting, visie, jaarplan;
  - administratieve handelingen (urenregistratie, rapportage, verantwoording, financiën, ICT, archiveren);
  - Organisatie (interne procedures, verbetervoorstellen, afstemming, memo/presentatie MT);
  - Communicatie (intranet/portaal/artikelen/nieuwsbrieven).
- Vertegenwoordiging:
  - Intern:
    - Programmacommissie A&S;
    - Werkgroep A&S;
    - CoPWA (Community of Practice Waterschaps Architecten)

- Extern:
  - (Keten)partners (NOiV, ICTU, NORA redactieraad/forum, ARG, Stelsel stuurgroep, Basisregistraties, gebruikersoverleggen etc.);
  - Leveranciers;
  - Waterschappen (contact onderhouden, uitdragen architectuur, overlegorganen).
- Adviseren:
  - Ondersteuning bij afstemming tussen business behoeften en ICT mogelijkheden (alignment);
  - Adviseren bij visieontwikkeling, roadmaps, begrotingen;
  - Adviseren bij beheer, organisatie-inrichting, bedrijfsprocessen, applicatielandschap, gegevensarchitectuur, technische infrastructuur.
- Reviewen:
  - Bewaken van compliance, rapporteren afwijkingen;
  - Toetsen architectuurproducten.
- Ontwikkelen van Architectuur:
  - Kennis ontwikkelen, delen, coördineren opleidingen (oa informatie lezen, congressen volgen en/of presentaties geven);
  - Inrichten en implementeren van architectuurfunctie: werken onder architectuur;
  - Opstellen van architecturen, modellen, principes, standaarden (ook PSA structuur maken, visie bepalen);
  - Inrichten / aanpassen van tooling
- Beheren van Architectuur:
  - Up-to-date houden architectuurproducten;
  - Beheren methoden, technieken en tools;
  - Op maat beschikbaar stellen van architectuurproducten;
  - Beheer van tooling
- Projectondersteuning:
  - Opstellen Project-Start Architecturen;
  - Adviseren in projecten en programma's;
  - Review project deliverables.

Risico's

De vrijblijvendheid in de samenwerking. De lange termijn doelstellingen kunnen alleen worden bereikt als de waterschappen bereid zijn om een deel van hun zelfstandigheid op te geven en zich te conformeren aan de gezamenlijke standaarden en de consequenties hiervan formeel aanvaarden.

Om de langere termijn doelstellingen van het werken onder architectuur te bereiken wordt er op de korte termijn in projecten een extra inspanning en investering gevraagd. Naast een extra investering in tijd en geld vraagt dit ook een heldere taak- en verantwoordelijkheidsverdeling tussen projectleiders en architecten.

Het werken onder architectuur en het gebruik van standaarden kan niet bottom-up worden gerealiseerd. Dit betekent dat de directies en besturen van de waterschappen de IT-governance, de aansturing van de informatievoorziening, in handen moeten nemen, het ambitieniveau en de kaders en richtlijnen moeten vaststellen.

Middelen

Architectuur en Standaarden (Basiskosten)	2010	2011
<u>Bureaunkosten werkveld</u>		
- Communicatie	10.000	10.000
- Personeel (1)	430.000	445.000
<u>Activiteiten</u>		

Beheer Producten ODB en ESB (2)	829.323	
Budget onderzoek en sturing activiteiten (3)	100.000	100.000
Budget CoPWA (4)		75.000
Budget beheertools A&S (5)		50.000
Subtotaal	1.369.323	680.000
<u>Doorbelastingen;</u>		
Bijdrage IdsW (in 2009 via UVW) (6)	366.398	
Collectief contract Oracle Tech (ULA) (7)	2.508.055	
Collectief contract Oracle Apps (8)	1.248.924	
Subtotaal	4.123.377	
Totaal	5.492.700	680.000

- 1) Personeel. 4,5 FTE t.l.v. A&S basis. T.o.v. 2010 is dit – 1 FTE t.l.v. functioneel beheer ODB/ESB die naar het betreffende begrotingsonderdeel is doorgeschoven. De stijging heeft twee oorzaken: 2% conform de CBS-index voor overheidspersoneel en een correctie van de loontabel die voor 2010 werd gehanteerd.
- 2) Rente- en afschrijvingslasten zijn opgenomen in een aparte begroting t.b.v. de producten ODB en ESB
- 3) Werkbudget van de programmacommissie A&S
- 4) CoPWA. Het budget voor de CoPWA wordt in de volgende paragraaf nader toegelicht. Het betreft o.a. de organisatie van een jaarlijkse architectuurdag en de opleiding en ontwikkeling van een gezamenlijke referentiearchitectuur WILMA.
- 5) Voorziening t.b.v. het beheer en de ontsluiting van architectuurproducten
- 6) De bijdrage IDsW is opgenomen in Programma 2 van deze begroting, ten laste van de Kassiersfunctie.
- 7) Het collectief contract Oracle Tech (ULA) betreft de doorbelasting van kosten aan de waterschappen, deze is apart in de begroting A&S opgenomen
- 8) Het collectief contract Oracle Apps is opgenomen in de begroting van het werkveld Belastingen.

Community of Practice Waterschaps Architecten (CoPWA)

De programmacommissie A&S heeft op verzoek van de CoPWA een bedrag van € 75.000 opgenomen in de begroting voor 2011. Door het opnemen van de bedragen kan de CoPWA een bijdrage leveren aan de verdere professionalisering van het vakgebied wat leidt tot een betere ondersteuning op het gebied van de informatievoorziening bij uw waterschap en bij de opdrachtverlening aan Het Waterschapshuis.

Kennisuitwisseling

- De CoPWA begroting bevat een post om kennisuitwisselingsdagen te organiseren;
- Leden van de CoPWA komen minstens 6 keer per jaar bij elkaar;
- De CoPWA houdt 1 keer per jaar een open kennisdag voor relaties van de CoPWA (binnen en buiten de waterschappen). De open kennisdag wordt gehouden rond de oprichtingsdatum van de CoPWA.

Communicatie

De CoPWA begroting bevat een post om de gemeenschap bij hun onderlinge communicatie te ondersteunen met digitale hulpmiddelen. Het bedrag wordt ingezet om externe ondersteuning in te huren op het gebied van communicatie. Hierbij kunt u denken aan het publiceerbaar maken van weblogs en het modereren van discussie op fora, zoals Ning en LinkedIn.

WILMA

De CoPWA begroting bevat een post om de verbetering van WILMA in 2011 te ondersteunen middels opleidingstrajecten. WILMA is de referentie architectuur voor de waterschappen. WILMA is essentieel voor een

goede opdrachtverlening van de Programmaraad aan Het Waterschapshuis. Met het opnemen van dit bedrag in de begroting van de CoPWA is gekozen voor een centrale regie op het verspreiden van de betekenis en het gebruik van WILMA. Via de centrale regie heeft u een snel resultaat, kunt u de voortgang bewaken en kunt u iets zeggen over de kwaliteit en het gebruik van WILMA bij de waterschappen.

Teambuilding

Als laatste bevat de begroting van de CoPWA een post voor teambuilding binnen de kerngroep van de CoPWA. De kerngroep van de CoPWA organiseert de kennisdagen en begeleidt de totstandkoming en het beheer van de referentiearchitectuur. De deelnemers hebben een antennefunctie om "interessante" ontwikkelingen op te pikken en op de juiste momenten in te plannen in het programma van de kennisdagen. Het is belangrijk dat de kerngroep als een team samenwerkt. Om de samenwerking te bevorderen worden de leden van de kerngroep en de contactpersonen in HWH en de PC A&S gecoacht op hun competenties.

Achtergronden CoPWA

De CoPWA is een gemeenschap voor 'architecten van de digitale wereld' bij de waterschappen. Deelnemende architecten willen de beste zijn op hun vakgebied en willen een professionele bijdrage leveren aan het opdrachtgeverschap van de waterschappen aan Het Waterschapshuis en de markt.

Strategie

Vanuit de CoPWA worden diverse samenwerkingsinitiatieven van waterschappen geholpen bij opdrachtverlening aan Het Waterschapshuis. Er wordt een bijdrage geleverd aan het "helder vormgeven van hun mening" over de IT-ondersteuning van hun werkprocessen en het vertalen hiervan naar kaders die gesteld zijn binnen de referentiearchitectuur van de waterschappen (WILMA).

Structuur

De CoPWA heeft haar basis in de waterschappen. Via vertegenwoordiging in de werkgroep en de programmacommissie A&S verbindt zij zich aan de structuur van Het Waterschapshuis.

Inhoud

Voor het opstellen van de inhoud is een gemeenschappelijk referentiekader noodzakelijk. Met de referentiearchitectuur (WILMA) kan de programmaraad scenario's objectief vergelijken en kunnen de opdrachten aan Het Waterschapshuis eenduidig worden beschreven.

Het gemeenschappelijk referentiekader heeft in 2009 de naam WILMA gekregen. Het wordt ook wel de sectorale referentiearchitectuur van de waterschappen genoemd. De gemeenten, provincies en het rijk hebben een eigen sectorale referentiearchitectuur, beter bekend als "NORA", "MARIJ", "GEMMA" en "PETRA".

De sectorale referentiearchitectuur van de waterschappen (WILMA) beschrijft die zaken, die de 26 waterschappen gemeenschappelijk hebben. WILMA is een set met afspraken (principes) over een verzameling van onderwerpen gerangschikt binnen een raamwerk. Voorbeelden van onderwerpen zijn; Doelen, Bedrijfsprocessen Organisatie, Informatie op kaarten, rapporten en basisregistraties. Om de gewenste besparingen te realiseren is het belangrijk dat het gemeenschappelijk kader tijdig wordt vormgegeven.

De CoPWA heeft zich ten doel gesteld om een belangrijke bijdrage te leveren aan het opstellen van WILMA. Dit wordt gedaan in nauwe samenwerking met Het Waterschapshuis. Zo werkt de CoPWA op dit moment samen met het HWH aan een notitie om de werkvelden binnen de waterschappen te verenigen en de referentiearchitectuur (WILMA) op te stellen.

Kennis uitwisselen

Naast de inhoud is kennis over de inhoud belangrijk. Om de kennis te delen en te leren van de andere waterschappen organiseert de CoPWA kennis-uitwisselingsdagen. Tijdens deze dagen wordt gewerkt aan het professionaliseren van de architectuurfunctie. De CoPWA biedt haar leden ook een digitaal platform om tussen de kennis-uitwisselingsdagen door met elkaar verder te discussiëren.

Opleidingstraject

Een goed begrip bij de medewerkers van de verschillende waterschappen bij het nut, de betekenis en het gebruik van de referentie architectuur (WILMA), maakt dat medewerkers van de waterschappen de architectuur in de praktijk toe gaan passen. Enerzijds om de kennis te gebruiken bij het vormgeven van de IT-ondersteuning in hun eigen waterschap en anderzijds bij het verwoorden van hun wensen in een samenwerkingsverband als opstap naar een opdracht aan Het Waterschapshuis.

Zes dagen bij elkaar komen en tussen de bijeenkomsten door met elkaar discussiëren op internet biedt weinig houvast om de gezamenlijke kennis over de referentie architectuur tot je te nemen. De CoPWA wil haar leden bij staan bij het opdoen van ervaring met het werken met WILMA.

De CoPWA wil in 2011 een opleidingstraject aanbieden op het gebied van WILMA. Daarnaast leveren de opleidingen een bijdrage aan continue verbetering van WILMA. Uiteindelijk moet de opleiding er toe leiden dat:

- Kennis over WILMA bij CoPWA deelnemers is toegenomen;
- Beoogde architectuurvertegenwoordigers in kringen van opdrachtgever hun plaats in kunnen nemen en dat;
- de kwaliteit van WILMA, als sectorale referentie architectuur van de waterschappen, toeneemt.

Middelen

De CoPWA levert in 2010 een definitieve notitie op waarin haar ideeën over de opleiding verder zijn uitgewerkt.

Begroting CoPWA activiteiten			2011
CoPWA community op internet			
***	opzetten omgeving (technisch-redactioneel)		12.000
CoPWA bijeenkomst		2010	
	locatie kosten (HWH)		
	Frequentie	5x	
	Externe expertise betrokken (max ~6 uur)	200 p/uur	5.000
**	Faciliteiten (lunch/borrel) ~ 15 euro pp	20 man	300
Grotere CoPWA-dag		mei-10	
	Frequentie	1x	
	locatie kosten (extern) +		
*	Faciliteiten (lunch/borrel)	100 man	10.000
Ondersteuning/comm. organisatiedag			
	Sprekers, ondersteuning workshops		5.000
1x kernteam teambuilding		q2 2010	
	Frequentie	1x	
ondersteuning Teambuilding :			2.000
Opleiding-realisatie WILMA			
	Groepen	10	
	Frequentie	10	40.000
externe begeleiding per groep			
Totaal			74.300
*	kosten indicatief (ervaringscijfers AHN gebruikersdag organisatie door Sense, 125 man)		

**	kosten indicatief catering HWH (standaard lunch, borrel, paar borrelhapjes)	
***	kosten indicatief technisch redactionele ondersteuning 1 dag per maand	

A&S Overheidsdatabase en Enterprise Service Bus

Visie

De Overheidsdatabase (ODB) en Enterprise Service Bus (ESB) zijn twee belangrijke fundamenten voor een gemeenschappelijke duurzame informatievoorziening, zoals beschreven in de gezamenlijke Visie op ICT van de waterschappen. De ODB wordt de centrale gegevensbron voor alle informatie die moet worden uitgewisseld en gedeeld. De ESB wordt het belangrijkste transportmiddel voor de uitwisseling van de informatie tussen systemen van de waterschappen maar ook tussen de waterschappen met ketenpartners en met burgers en bedrijven.

Met de twee basiselementen ODB en ESB wordt ook invulling gegeven aan de NORA (de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur) waartoe de waterschappen zich hebben gecommitteerd.

Beide componenten worden momenteel in eerste aanzet ontwikkeld ten behoeve van het gebruik door het nieuwe belastingsysteem. Successievelijk zullen alle systemen van de waterschappen hierop gaan aansluiten. Voor een goede informatie-uitwisseling zijn eenduidige goed gedocumenteerde standaarden onontbeerlijk.

In 2010 wordt daarom een start gemaakt met de ontwikkeling van richtlijnen voor een juiste inzet van de ODB en ESB door de waterschappen. In 2011 wordt hier verdere invulling aangegeven.

De ODB staat voor een consistente, verrijkende, historie vasthoudende gegevensbak ter ondersteuning van de gemeenschappelijke informatievoorziening voor primaire en secundaire processen bij waterschappen. De ODB gaat als spil optreden voor het inwinnen en opslaan van gegevens en het doorleveren van deze gegevens ter ondersteuning van de waterschapsprocessen.

Het gaat hierbij om een drietal gegevenscategorieën: de wettelijke basisregistraties van de Nederlandse overheid, de kernregistraties met gegevens van de waterschappen zelf en generieke referentiebestanden zoals het hoogtebestand AHN, topografische kaarten, satellietbeelden en luchtfoto's.

Zo heeft de ODB een koppeling met de GBA, de Gemeentelijke basisadministratie, en voorziet de ODB in het wettelijk verplicht gebruik van de GBA met terugmeldfunctionaliteit als het waterschap een fout in deze gegevens constateert.

Verdere ontsluiting vanuit de ODB van de GBA-gegevens naar de andere systemen/componenten/applicaties dan het nieuwe belastingsysteem is dus een wettelijke verplichting en wordt grotendeels gerealiseerd in 2011.

De datakwaliteit en een professioneel gegevensbeheer zijn belangrijke aspecten bij de inzet van de ODB. Een hoge mate van datakwaliteit (juiste, bruikbare gegevens) betekent dat processen snel, effectief en zonder herstelacties doorlopen kunnen worden. Centralisatie van gegevensbeheer leidt tot uniforme, gestandaardiseerde gegevens die als randvoorwaarde dienen voor verdere uniformering van de bedrijfsprocessen bij de waterschappen hetgeen tot besparingen kan leiden.

De ESB dient als communicatiemiddel tussen de ODB en andere systemen. Om de gegevens uit de ODB ter beschikking te stellen aan andere systemen ter ondersteuning van de waterschapsprocessen zal de ESB een belangrijke rol gaan spelen. De ESB is het transportmiddel voor het berichtenverkeer in en tussen organisaties en applicaties, maar ook naar buiten naar burgers en bedrijven.

Beginsituatie

Volgens de huidige projectplanning worden de ODB en ESB op 1 januari 2011 van het project overgedragen naar beheer. De producten zijn dan nog niet uitontwikkeld, ook kunnen er nog fouten in de software aan het licht komen. De kosten die hiermee gemoeid zijn, zullen deels via het onderhoudscontract met de leverancier worden opgelost (foutwijzigingen). Voor de noodzakelijke doorontwikkeling moeten aanvullende wenswijzigingen worden geformuleerd omdat deze verder reiken dan de scope van het project of omdat de eisen van de waterschappen in de loop van de tijd moeten worden bijgesteld.

Het project levert een eerste oplevering van ODB met sec een relatie naar UBS, het nieuwe uniforme belastingsysteem, ter ondersteuning van het proces heffen en innen van belastingen. Om de ODB breder in te zetten en zijn meerwaarde te laten blijken, zijn uitbreidingen op de ODB en de ESB nodig.

Begroting 2011

De begroting 2011 is gebaseerd op de begroting 2010 voor het onderdeel ODB en ESB. Ook in 2010 werd al een exploitatiebegroting opgesteld maar door de uitloop van het project is deze begroting grotendeels doorgeschoven naar 2011. Toch is er ten opzichte van de begroting 2010 sprake van een stijging. De redenen hiervoor zijn:

- In de begroting 2010 was geen budget opgenomen voor de noodzakelijke doorontwikkeling;
- In de begroting 2010 was geen budget opgenomen voor het doorvoeren van noodzakelijke wenswijzigingen;
- In de begroting 2010 was nog geen budget voorzien voor de verdere uitbreiding van ODB met komende basisregistraties en de daarbij benodigde voorzieningen;
- Er was geen budget opgenomen om de gegevens in de ODB ter beschikking te stellen aan andere systemen (o.a. via ESB). Deels is dit wettelijk verplicht (GBA, BAG, etc.), deels bepalen de waterschappen de prioriteit;
- Ook was er geen budget voorzien voor uitbreiding van het ondersteunend personeel HWH voor een bredere toepassing van de ODB en ESB.

Gevoed vanuit de ODB-werkgroep, het implementatieteam en het project Belastingen is een inschatting gemaakt van de ontwikkelingen in 2011 die gerelateerd zijn aan de ODB en ESB (zie doelen/resultaten hieronder). Investeren in de verdere ontwikkeling en uitnutting van de ODB en ESB is - op het wettelijk kader na - in principe een keuze van de waterschappen om een gezamenlijke duurzame informatievoorziening uit te bouwen. Mocht de keuze negatief uitpakken, dan is de consequentie dat er voor het belastingproces een heel dure database is ontwikkeld met een desinvestering van enkele miljoenen.

Implementatieteam

Het intellectuele eigendom van de ODB ligt bij Het Waterschapshuis. HWH faciliteert een implementatieteam dat als kenniscentrum dient voor implementaties van ODB, ESB en UBS.

Het implementatieteam kent een aantal doelstellingen voor 2011 en daarna:

- toezien op een juiste inzet van de fundamentele ODB en ESB voor een duurzame gemeenschappelijke informatievoorziening (koppelingen, basisregistraties);
- als vraagbaak dienen voor de samenwerkingsverbanden rondom implementatie TAX-i (ODB, ESB en UBS);
- de verschillende implementatie-ervaringen verzamelen om te komen tot best practices.

Bij implementaties van ODB, ESB en UBS maken de implementatiepartners en samenwerkingsverbanden gebruik van het implementatieteam HWH. Implementatiepartners en samenwerkingsverbanden halen er informatie voor hun eigen implementatie, delen de kennis (fysieke deelname in implementatieteam) en stellen de producten en ervaringscijfers vanuit hun eigen implementatietraject ter beschikking aan het implementatieteam HWH zonder verdere tegenprestaties te verwachten.

Doelen

Verdere ontwikkeling ODB: uitbreiding basisregistraties

De overheidsdatabase is een complete, correcte en consistente gegevensverzameling. De hoofdfunctie bestaat uit een afname van de landelijke basisregistraties, opslag en aanlevering van deze gegevens ten behoeve van processen bij waterschappen en samenwerkingsverbanden met waterschappen. Gebruik van sommige basisregistraties is/wordt wettelijk verplicht gesteld zoals voor de GBA. De ODB zal deze GBA-gegevens ook aan alle andere systemen, applicaties ter beschikking moeten stellen. Het stelsel van basisregistraties is in volle ontwikkeling (o.a. BAG, wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen, BGT, de Basisregistratie Grootchalige Topografie) en de ODB zal deze ontwikkelingen moeten volgen om zijn functie als spil van gegevensinwoner en -distributeur te behouden. In het algemeen kan gesteld worden dat indien een authentieke basisregistratie landsdekkend is, de ODB hierop zal aansluiten.

Verdere ontwikkeling ODB: kernregistraties

Voor kerngegevens van de waterschappen die in meerdere processen worden gebruikt, worden kernregistraties ontwikkeld. Kernregistraties zijn o.a. de legger- en beheerregisters maar de gegevens benodigd voor bedrijfsvergelijkingen vallen in deze categorie van gegevens. In 2010 wordt gestart met een onderzoek naar de rol van de ODB voor kernregistraties. In 2011 zal in projectvorm (aparte financiering en maakt dus geen onderdeel uit van deze begroting) kernregistraties worden gekoppeld aan de ODB.

Verdere ontwikkeling ESB: gegevens ter beschikking stellen

Aan gegevens in een database heb je niets zonder dat deze ter beschikking worden gesteld. Het project levert alleen een koppeling met het gemeenschappelijke belastingmodule UBS. Om andere systemen/componenten gebruik te laten maken van dezelfde gegevens uit de ODB zijn verdere ontwikkelingen noodzakelijk (vooral op het gebied van nieuwe services die via de ESB lopen).

Een eerste aanzet voor een duurzaam gebruik van de Enterprise Service Bus voor een waterschap, tussen waterschappen en met andere overheden wordt in 2010 bepaald. In 2011 zal per project zo mogelijk en indien gewenst inhoud gegeven worden aan een koppeling met de ESB/ODB. De architecten van HWH zullen hierin een belangrijke rol spelen. Per project wordt deze koppeling gefinancierd en valt buiten de scope van deze begroting. De procesleider ESB treedt op als coördinator om deze initiatieven in goede banen te leiden.

Prestaties

De volgende resultaten zijn benoemd voor 2011. Er is een onderscheid gemaakt in resultaten die toe te schrijven zijn aan de onderstaande begroting, naleverplicht van de leverancier (buiten deze begroting) en die via projecten tot resultaat leiden. Voor projecten wordt een separate projectbegroting opgesteld, deze vallen niet onder deze (exploitatie)begroting:

Naleverplicht leverancier

- Koppeling met BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen).
- Koppeling met GBA via Overheids ServiceBus (Gemeentelijke Basisadministratie voor persoonsgegevens).
- Koppeling met TOP 10 NL.

Onderdeel van deze begroting

- Goed lopende gebruikers- & release/patch-overleggen.
- Wettelijk verplicht gesteld gebruik van basisregistraties wordt via ODB gerealiseerd (inclusief koppeling naar andere systemen/applicaties, o.a. via de Enterprise Service Bus)
- Koppeling met Digi-Melding (verbetering terugmeldfunctionaliteit).
- Onderzoeken naar datakwaliteit, standaardisatie van gegevens in ODB en toepassingsmogelijkheden Oracle Business Rules.
- Verdere invulling datawarehousefunctie van ODB (geraamd op 8 rapportages).

- Indicatie van de datakwaliteit in de ODB bij een gebruikersgroep met eventueel voorstellen voor verbetering.
- In samenwerking met IDSW een onderzoek uitvoeren om te komen tot standaardisatie van de gegevens en berichtenstromen binnen de ODB.
- Duidelijkheid over de meerwaarde van een business rule engine voor de ODB.
- Verdere invulling en ondersteuning van richtlijnen voor een juiste inzet ODB en ESB voor een duurzame gemeenschappelijke informatievoorziening.
- Berichtencatalogus op orde; hergebruik services wordt zoveel mogelijk gestimuleerd.
- Certificering / richtlijnen leveranciers van componenten voor ESB.

Op projectbasis

- Per project invulling geven aan een mogelijke koppeling ODB/ESB.
- Kernregistraties in ODB ter beschikking stellen aan andere componenten via de ESB.

Risico's

In onderstaande tabel worden de risico's schematisch weergegeven. Kans (1= klein, 2=midden, 3= groot) en impact op de waterschappen (1=klein, 2=midden, 3=groot) worden weergegeven

Risico	Kans	Impact	Tegenmaatregel
1) De vraaggestuurde organisatie die HWH wil zijn, is nog niet volledig ingebed in waterschapsland. Hierdoor kunnen tal van initiatieven parallel gestart worden zonder afstemming waardoor technische oplossingen naast elkaar ontstaan en niet kosteneffectief gewerkt zal worden. Het uiteindelijke resultaat is dan een onbeheerbaar geheel waarbij de winstpunten van NORA niet worden gerealiseerd.	3	3	HWH op laten gaan in Gemeenschappelijke Regeling met duidelijke mandaat en bevoegdheid als het gaat om het programmering van de "Basisvoorzieningen NORA".
2) Voor de financiering van de basisinfrastructurele componenten ODB en ESB is het van belang dat alle waterschappen meedoen en zich committeren	2	3	Het beleid met de waterschappen formuleren en laten vaststellen door programmaraad & bestuur HWH.
3) De aannames in de begroting blijken niet te kloppen	2	3	Transparant maken wat hiervan de consequenties zijn en deze vertalen in bestuurlijke keuzes.

Middelen

Exploitatie / Beheer en onderhoud ODB & ESB	2010	2011
Strategie, Beleid, Innovatie (behoeftemanagement)		130.000

Contractmanagement		55.000
Gebruiksbeheer		50.000
Functionaliteitenbeheer		485.000
Applicatiebeheer	829.323	534.750
Releasebeheer		85.000
Technisch Beheer		25.000
Bureaunkosten werkveld	80.000	207.000
Subtotaal	909.323	1.571.750
Rente en afschrijvingslasten ODB en ESB	939.837	1.000.000
Totaal	1.849.160	2.500.000

Uitleg bovenstaande tabel

Ter verduidelijking van de benodigde middelen worden de grootste onderdelen hieronder nader toegelicht.

Strategie, beleid en innovatie: Hierin is een bedrag opgenomen van 40.000 euro om het product ODB ook bij meer klanten te laten landen. Daarnaast zijn de onderzoeken opgenomen zoals die nu zijn voorzien:

De overheidsdatabase heeft datakwaliteit (juiste, bruikbare gegevens) hoog in het vaandel. Business Rules dragen hieraan bij. Het is van groot belang de datakwaliteit te kunnen waarborgen. Immers: goede gegevens bepalen of het proces in een keer kan worden doorlopen of dat het proces (deels) opnieuw uitgevoerd moet worden door foutieve informatie. Periodiek onderzoek naar de datakwaliteit is noodzakelijk om een goede procesvoering te kunnen waarborgen vanuit de informatievoorziening.

Om tot verdere standaardisatie van de gegevens te kunnen komen zal samen met IDSW gekeken worden naar de mogelijkheden bij de ODB.

Naar mate er meer processen aansluiten op de ODB, zullen ook meer bedrijfsregels worden gedefinieerd en geïmplementeerd. Om deze goed te kunnen beheren is een module voor handen: Business Rule Engine. In het Oracle Tech (ULA) contract is de Oracle-oplossing Business Rules opgenomen, maar wordt door Logica nu niet gebruikt. Onderzoek naar de mogelijke toepassingen van deze tool op de ODB is dan ook een logische vervolgstap.

Samenvattend:

- Een datakwaliteitsmeting
- Standaardisatie van de gegevens in ODB
- Inzet Business Rule Engine / opzetten bedrijfsregelboek

Functionaliteitenbeheer: Hierin valt dus de verdere ontwikkeling van ODB en ESB om deze breder in te zetten dan ter ondersteuning van het belastingproces, zie resultaten en doelen. Samengevat worden de verdere aansluiting van basisregistraties én de ontsluiting van de gegevens vanuit de ODB naar andere componenten door dit budget gefinancierd. Kernregistraties worden middels projecten verder vorm gegeven en zullen apart worden gefinancierd.

Applicatiebeheer: Dit is het beheer- en onderhoudscontract met Logica om incidenten op te lossen en foutwijzigingen door te voeren conform Service Level Agreement.

Releasebeheer: Hiervan is 80.000 euro gereserveerd voor deelname van externe implementatiepartners aan het implementatieteam.

Bureaunkosten werkveld: Hierin zit de doorbelasting van 0,2 FTE management en 0,2 FTE managementassistentie. Daarnaast is een uitbreiding van 1 FTE functioneel beheer om gebruikersondersteuning en wijzigingenbeheer uit te voeren. De andere FTE (reeds begroot in 2010) heeft een meer coördinerende rol ten aanzien van de ontwikkelingen op de basisregistraties en de projecten die lopen binnen de waterschappen rondom ODB en ESB.

Rente en afschrijvingslasten ODB en ESB: Het betreft een voorlopige raming. De werkelijke rente- en afschrijvingslasten worden aan het eind van het project beschreven.

Aannames

- 1 januari 2011 vindt de overgang plaats van project naar beheer voor de producten ODB en ESB (en UBS). Duidelijke afspraken zijn gemaakt welke off-specificaties vanuit het project (wel opgenomen als eis gedefinieerd in het project, maar niet geleverd door de leverancier) behoren tot naleverplicht van de leverancier. Onder naleverplicht geldt dat de kosten voor het ontwerpen, bouwen en testen door de leverancier zelf worden gedragen en niet ten laste komen van Het Waterschapshuis. Zo behoren de koppelingen van BAG en TOP 10 NL met de ODB in ieder geval tot naleverplicht van de leverancier.
- Vanuit het project Belastingen is een inschatting gemaakt voor de exploitatiekosten van de systemen ODB, ESB en UBS gebaseerd op de werking van het systeem direct na oplevering door het project. Het betreft hier een bedrag van 269.550,00 voor geraamde exploitatiekosten in 2011 voor ODB en ESB. Nieuwe ontwikkelingen op de producten zijn dus niet in ogenschouw genomen. Daarnaast waren de kosten voor het beheercontract met de leverancier op een andere kostenplaats in de begroting van 2010. Deze elementen zijn nu allemaal samengevoegd en verwerkt in de bovenstaande begroting 2011.
- Logica committeert zich om technische upgrades (zoals actualiseren van Oracle-versies) binnen het onderhoudscontract uit te voeren.
- Er is nog geen ervaring met de werking van de ODB en ESB in de praktijk. Het zou kunnen dat tijdens gebruik van de producten bepaalde wijzigingen noodzakelijk of zeer gewenst zijn. Hiervoor is 100.000 euro gereserveerd: onvoorzien bij Functionaliteitenbeheer/Realisatie Wenswijzigingen.
- Het implementatieteam vanuit HWH kan veel betekenen voor toekomstige implementaties van ODB, ESB en UBS. Deelname van de implementerende samenwerkingsverbanden en hun implementatiepartners in het implementatieteam is hiervoor een must. Deze begroting gaat ervan uit dat alle implementerende partijen zitting nemen in het implementatieteam, documenten en ervaringscijfers beschikbaar stellen voor gebruik bij volgende implementaties zonder hiervoor een vergoeding te ontvangen. Externe implementatiepartners die door waterschappen/samenwerkingsverbanden zijn aangetrokken om de implementatie te begeleiden, krijgen hoogstens een vergoeding voor zitting in het team tegen een niet-commercieel uurtarief van 80 euro per uur, excl. BTW. Implementatiepartners dienen hun documenten zonder verdere vergoeding in te brengen in het team. Het is een kwestie van halen en brengen, geven en nemen.
- Software- en gebruikslicenties maken geen onderdeel uit van deze begroting.
- Van sommige trajecten is de wens deze eerder te laten uitvoeren, zoals het onderzoek naar de relatie van de ODB met kernregistraties. Wellicht wordt dit onderzoek al in 2010 opgestart en afgerond wordt. In de begroting 2011 is het ter beschikking stellen van 1 kernregistratie via de Service Bus opgenomen.

- De wijzigingen op de ODB en ESB vanuit het programmering voor de “Basisvoorzieningen NORA” worden vanuit andere projecten begroot/bekostigd (zoals bijvoorbeeld de koppeling ODB met IRIS voor de ontsluiting van de basisregistraties die op de begroting van de IRIS rust).
- Voor het onderhoudscontract met Logica is vanuit het inschrijfformulier prijzen en tarieven III de BTW erbij opgeteld (ervan uitgaande dat deze berekeningen zonder BTW zijn opgesteld).
- Rollen vanuit waterschappen voor onderhoud en beheeractiviteiten (supergebruikers en wijzigingscoördinatoren, testers) zijn niet in de begroting opgenomen.

A&S Oracle Tech contract

Doelen

Kostenbesparing door gezamenlijke inkoop van Oracle Tech gebruiksrechten.

Prestaties

Contract tussen HWH en Oracle in mei 2008 gesloten, looptijd tot 1 januari 2013. Resultaat is afhankelijk van het licentiegebruik per waterschap op 31 december 2012.

Risico's

De deelname van de waterschappen aan dit contract is niet formeel in een overeenkomst tussen HWH en de waterschappen vastgelegd.

Middelen

Oracle Tech (ULA) contract	2010	2011
Collectief contract Oracle Tech (ULA) (doorbelasting)	2.508.055	2.508.055
Totaal	2.508.055	2.508.055

Totaal Architectuur & Standaarden

Totaal A&S	2011
Basis	680.000
ODB en ESB	2.500.000
Oracle Tech (ULA)	2.508.055
Totaal	5.688.055